

Інститут цифровізації освіти
Національної академії педагогічних наук України

Новицька Тетяна

**СЕРВІС INCITES ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Проблема оцінювання результативності науково-педагогічної діяльності привертає увагу вчених в усьому світі. Науковці, що працюють у галузі освіти і науки, у своїх дослідженнях виокремлюють різні критерії оцінювання та показники, що відображають результативність роботи як окремих вчених, викладачів, так і колективів, підрозділів наукових установ та закладів вищої освіти (далі – ЗВО), а також – галузі в цілому. Можна виділити *два актуальних напрями оцінювання результативності наукової діяльності*: *перший* базується на статистичному аналізі відомостей про наукові статті, що відображають бібліометричні бази даних (далі – БД); *другий* – засновано на використанні експертних технологій [1].

Для оцінювання діяльності вчених, результативності їхньої роботи та важливості для наукового розвитку створено цілу систему наукометричних показників. Дані показники успішно використовуються для оцінювання результативності діяльності наукових і науково-педагогічних працівників й подальшого прийняття управлінських рішень в галузі освіти і науки.

Для розв'язання вищезазначеної проблеми однією з найбільш популярних міжнародних наукометричних баз є реферативна БД *Web of Science* (далі – WoS), яка постійно розробляє нові інструменти для вчених на організаційному, регіональному та міжнародному рівні. Одним з таких рішень є вебсервіс *InCites Benchmarking & Analytics* (далі – InCites), що створено компанією Clarivate Analytics для аналізу відомостей щодо оцінювання наукових публікацій та реалізації ефективних стратегій у цій сфері. Тобто система InCites являє собою аналітичну оболонку для всіх наукових статей WoS Core Collection, опублікованих за період із 1980 р.

InCites – це потужний аналітичний інструмент, що базується на даних WoS та використовує розширений набір бібліографічних індикаторів, за допомогою якого можна аналізувати наукову діяльність за різними аспектами. InCites дає можливість аналізу наукової активності за країнами, організаціями, вченими, предметними областями та візуалізувати отримані результати. Він дозволяє здійснювати порівняльний аналіз результатів наукової діяльності, оцінювати їх результативність та відстежувати їх розвиток у динаміці. Доступ до InCites (incites.clarivate.com) надається після входу до WoS за одним логіном і паролем. InCites дозволяє проводити комплексний аналіз наукових праць та формувати як короткі, так і повні звіти з описом основних показників щодо оцінювання актуальності та результативності наукових досліджень.

InCites включає такі **показники**: загальний огляд досліджень та зведені показники (Summary Reports); оцінювання продуктивності та активності вчених; оцінювання взаємодії вчених (співпраця та дослідні мережі, звіти щодо спільної діяльності); аналіз спеціалізації та сильних сторін; аналіз цитованості наукових праць (за роками, областями наук, динамікою, трендами); імпакт-фактор та рейтинг цитувань.

Основні принципи роботи та можливості використання InCites.

За допомогою даного інструменту користувач може отримати реальну картину, що відображає значущість наукової праці та результативність діяльності автора й наукової організації. InCites дозволяє переглядати загальну статистику публікацій дослідника, визначати кількість цитувань його праць, індекс Гірша, рейтинг авторів за рівнем цитування їхніх праць, аналізувати важливість наукової позиції автора. Користувач отримує готові розрахунки, показники та звіти з аргументованими висновками, які підкреслюють тенденцію щодо наукової організації, дослідника та ін.

За допомогою InCites можна легко та швидко **проаналізувати** такі дані: *загальну кількість цитувань та публікацій, процитованих 1 раз;*

список літератури (які матеріали використовувалася під час створення публікації); усі *статті*, зазначені як джерело інформації в будь-якій науковій роботі; *рейтинг* журналів, авторів та їх публікацій за показником цитування; *спільні роботи*: цитування, дату публікації, «географію публікації» (в Україні, за кордоном) тощо; *активність дослідників* у конкретній галузі наук; *порівняння* діяльності наукових організацій та ін.

Сервіс InCites дозволяє отримати повноцінне оцінювання наукової активності організації або дослідника, уявлення про значущість наукових матеріалів та якість досліджень, рейтинги авторів, журналів, організацій.

My Organization – це новий вбудований модуль інструменту InCites, який надає науковим установам недостатню ланку, необхідну для виконання циклу аналізу наукових досліджень. Цей модуль дозволяє легко переглядати, вибирати та аналізувати результати роботи дослідників, груп та підрозділів на основі власних перевірених даних.

Таким чином, аналітична система InCites є актуальним інструментом оцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, за допомогою якої можна визначити роль наукового дослідження та ефективність запропонованих рішень. Це – спеціалізований вебінструмент оцінювання наукових досліджень, що допомагає розробити стратегію їх проведення. InCites дозволяє аналізувати ефективність роботи організацій галузі освіти і науки, відстежувати спільну діяльність, знаходити актуальну проблематику досліджень, демонструвати сильні сторони та відкривати нові можливості.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Іванова С. М., Кільченко А. В., Мінтій І. С., Вакалюк Т.А. Оцінювання результативності наукової діяльності засобами інформаційно-цифрових систем окремої установи. *Зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2021. № 3. С. 39-53. URL: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/241561>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

НОВИЦЬКА Тетяна Леонідівна – науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем Інституту цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України